

Belföldi hírek

1981. március 24. k e d d

bb! 1. megháromszorozható az export - keresettek a magyar szer-
számgépek a világpiacón

i/sz/mm/rj sl

ál

1981. március 24.

a technoimpex piaci felmérései szerint újabb termelési
kooperációkkal és intenzívebb piaci munkával az új ötéves terv-
időszakban meg lehet háromszorozni a jó áron értékesíthető szám-
jegy-, illetve számítógép vezérlésű szerszámgépek exportját.
ennek ösztönzésére anyagi eszközök is rendelkezésre állnak. a
közelmúltban megalakult magyar szerszámgépipari társaság a fej-
lesztések és a gyártás koordinálásával, a párhuzamos termelés
kiküszöbölésével segít növelni az iparág versenyképességét.

mátyás istván, a technoimpex vezérigazgatója az mti munkatár-
sának elmondta, hogy legnagyobb szerszámgép exportpiacukon, az
nszk-ban, egyedül a japánok képesek nálunk is nagyobb ütemben
növelni a nagytermelékenységű, új technikával vezérelt szerszám-
gépek értékesítését. véleménye szerint az elmúlt években rend-
kívül látványosan fejlődött a magyar szerszámgépipar. míg 5-6
éve a szerszámgép-kivitelben alig néhány százalékot képviseltek az
nc-berendezések, tavaly ez az arány már elérte a 40 százalékot,
s 1985 végére terveik szerint 70 százalék lesz.

/folyt.köv./

-1-

3P

bb. 1. /megháromszorozható... 1. folyt./rj

a magyar szerszámgépek kelendők világszerte. a kgst-or-szágokba két- és sokoldalú gyártásszakosítási egyezmények alapján szállítunk, az idén körülbelül egymilliárd forint értékben. a szocialista országok hosszú távon is stabil piacot biztosítanak a magyar szerszámgépeknek. a fejlődő országokba megkezdtek komplett rendszerek exportját. a tőkés országok közül az nszk, ausztria, olaszország, anglia, a skandináv államok és újabban az amerikai cégek is rendszeres vevői ezeknek a gépeknek. az usa igen nagy felvevőpiac, ami jó exportlehetőséget teremt szerszámgepeinknek a következő években.

az export bővítésében ma már fontos követelmény az állandó piaci jelenlét és a kooperáció fokozása. a technoimpexnek jelenleg két saját vállalata működik külföldön, az nszk-ban és mexikóban. máshol is tervezik ilyen vállalkozások alapítását.

szerszámgépiparunk tőkés piaci értékesítésében a kooperációban készülő tételek csaknem egyharmadrészt képviselnek. az ilyen fajta együttműködés mintegy tíz éve kezdődött, egyszerű bér munka-vállalással. azóta neves világcégekkel működik együtt a magyar ipar. közösen fejlesztenek, gyártanak és értékesítenek például az osztrák heid, a nyugat-berlini linner és az nszk-beli gildemeister cégekkel és nemrég licencet vásároltak egy japán vállalattól.

/mti/

-.-

bb. 2. aranyérmes mérőrendszer - a műszeripari kutató intézet legújabb fejlesztési eredménye

i/mg/rj sl ál

1981. március 24.

háromévi kutató és fejlesztő munkával dolgozták ki a műszeripari kutató intézet munkatársai a metripod mérleggyárral közösen a tensimik nevű automatikus mérőrendszert, amely aranyérmes nyert a lipcsei nemzetközi vásáron. a mikro-számítógéppel vezérelt rendszer két ezreléknyi pontossággal mér, de a legfőbb gyakorlati haszna az, hogy a különféle ipari folyamatokat állandóan ellenőrzi, és az adatok kiértékelése után - ha szükséges - azonnal beavatkozik a folyamatba.

/folyt.köv./

-2-

3P

bb. 2. /aranyérmes... 1. folyt./rj

a tudomány és a technika fejlődése a mérésstudomány iránt is egyre nagyobb igényeket támaszt. a nagyfokú pontosság mellett az is szempont, hogy az ipari műveleteket állandóan, folyamatosan ellenőrizzék, mert így nyílik lehetőség az anyag pazarlás megszüntetésére; csak annyi energia és anyag jusson az üzemi folyamatba, amennyi feltétlenül szükséges. a metripod mérleggyár már a kezdet kezdetétől részt vett a kutatásban. máris nagy az érdeklődés itt-hon és külföldön. különösen a vegyipar, a kohászat és a mezőgazdaság hasznosíthatja a folyamatos, automatikus mérés előnyeit. jelentős anyagtakarékosagra lehet számítani például a cementgyártásban vagy a takarmánykeverő üzemekben, de megoldódhat a vasúti szállítmányok menetközbeni mérése is, mégpedig emberi kéz beavatkozása nélkül.

az intézetben jelenleg a tensimik alkalmazástechnikai továbbfejlesztésén dolgoznak, emellett folytatják a különféle mérő-automaták, a nagy intelligenciájú telemetriai rendszerek és az olajkutatásban használatos geofizikai műszerek további típusainak kidolgozását. /mti/

-.-

bb. 3. kelendőbbek a mezőgazdasági gépek - tavaszi csucsforgalom az agroker-eknél

i/jf/rj sl ál

1981. március 24.

megkezdődött a tavaszi csucsforgalom az agroker vállalatok telepein és a raktárakban; a tsz-ek a zárszámadások - anyagi lehetőségeik - ismeretében vásárolják a gépeket, berendezéseket és az állami gazdaságok is nagyszámu gépet vesznek át az 1981. évi munkákhoz.

az agrotröszt illetékeseinek tájékoztatása szerint a gépekkel, berendezésekkel szembeni tartózkodás, amely az elmúlt két esztendő jellemezte, az idén megszűnt. élénkült az érdeklődés, még a drágább gépek is vevőre találnak. eddig mintegy ötödével többet költöttek a gépállományuk fejlesztésére a gazdaságok.

/folyt.köv./

-3-

3P

bb. 3. / kelendőbbek... 1. folyt./rj

az elmúlt hetekben az agroker vállalatok kereskedelmi-műszaki szakemberei valamennyi mezőgazdasági üzemben a helyszínen adtak tájékoztatást a beszerzési lehetőségekről. az elmúlt évnél lényegesen nagyobb számú dokumentációt adtak ki a termelők tájékoztatására, és a kereskedelem soron kívüli szállításokra is vállalkozott, minden bizonnyal hozzájárul t a kereslet növekedéséhez az is, hogy a gabona az idén viszonylag jól telet és így a termelők reményei a néhány hónappal ezelőttnél lényegesen megalapozottabbak, ami vásárlásaikat is befolyásolja.

az idén kétezer traktort vásároltak a mezőgazdasági nagyüzemek. nagyobb részük a szovjet gyártmányú mtz 80-82-es gépből került ki, de a magyar gyártmányú rába-steiger traktorok is szép számmal találtak vásárlóra. egyedül a lánctalpas, nagyteljesítményű vontatókból lenne szükség még többre, bár ezekből is nagyobb volt a kínálat, mint az elmúlt év azonos időszakában.

a tavaszi munkákhoz szükséges ekékből, tárcsákból és magágy-előkészítő berendezésekből igény szerinti a raktár-készlet, eddig ezer talajelőkészítő szerkezetet adtak el, ez 25 százalékkal haladja meg az elmúlt évi értékesítést. a nagyüzemi permetezőberendezésekből 400 talált vevőre, és a raktárkészlet a további megrendelések kielégítését is lehetővé teszi. a vetőgépekből 300-at értékesítettek. a mezőgazdasági nagyüzemek sorra veszik át a kombájnokat. az idén az ndk-ban gyártott e 516-ból és a lengyel biztonságigantból elégítik ki a megrendelőket; mindkét gép nagyteljesítményű és gazdaságosan üzemeltethető. az ndk vállalatával azragrotröszt tárgyalást kezdett a valamivel kisebb teljesítményű e 512-es mintájú kombájn szállításáról.

az agrotröszt vállalatának raktárkészletei lehetővé teszik a fontosabb gépekből a további vásárlásokat. /mti/

-. -

bb. 4. tizenegymillió nyereség a dh-munkarendszer eredményeként

dob/az/al/rj ál

1981. március 24.

a szegedi szénhidrogén medencében az idén eddig minden napra jutott legalább egy jó elgondolás azokból, amelyeket a dh-munkarendszerben dolgozó olajbányászok tettek, s több mint száz ötletüket máris megvalósították. a munkások a helyszín ismeretében ugyanis gyakran jobb megoldásokat ajánlottak, mint amilyenek a tervézsasztalnál születtek. /folyt.köv./

-4-

BP

bb. 4. / tizenegymillió nyereség... 1. folyt./rj

legutóbb például két olajkut termelésének serkentésére szolgáló ugynevezett segédgáz-vezeték építésénél hatszázezer forint megtakarítást eredményezett a kivitelező munkások javaslata, hogy a két kúthoz egy hétszázötven méternyi szakaszon helyezték közös árokba, az ott párhuzamosan futó segédgáz-vezetéseket.

másutt dolgozók az olaj- és gázkutak termelési technológiájának módosítását kérték. az általuk felkinált eljárással a korábban, átmenetileg lezárt nyolc alacsony kutfej-nyomású olajkutak ismét a termelésbe állíthatták. részint a hasonló javaslato-
latok révén a dh munkarendszer a szegedi medencében az utóbbi esztendő során kimutathatóan tizenegy millió forint tiszta nyereséget hozott. /mti/

-. -

bb. 5. talajjavítás, vízrendezés - fejér megyében huszonöt-ezer hektáron

dáv/rj az ál

1981. március 24.

a kedvező időjárást kihasználva megkezdődtek a meliorációs munkák a fejér megyei közös gazdaságokban: tizenöt termelőszövetkezetben több mint 25 ezer hektáron végeznek az idén a talajjavítással, a vízrendezéssel, a nagyüzemi termeléshez szükséges táblák kialakításával, s az üzemi utak kiépítésével. a munkálatok eredménye: tizenöt-husz százalékkal nő a talaj termőképessége, s olyan földek is alkalmassá válnak a mezőgazdasági művelésre, amelyek eddig használhatatlanok voltak.

több gazdaságban az ültetvény telepítést megelőző tereprende-
zéshez láttak hozzá, moron például négyszáz hektárnyi szőlő ültetését készítik elő az állami gazdaságban. /mti/

-. -

BP

-5-

bb. 6. eltűnt a salakhányó tatabányán - nincs utánpótlás

ráb/az/rj ál

1981. március 24.

több mint huszévi munkával eltűntettek egy hatalmas salakhányót tatabányán. a komárom megyei ipari melléktermékfeldolgozó vállalat kezdte meg 1959-ben a helyi hőerőművekből kikerült és hegyé magasodott salak értékesítését. az évtizedek alatt felgyülemlett és időközben vörös színűre kiégett salaktömböket nagy teljesítményű gépekkel bontották, majd osztályozták és így szállították a megrendelőknél. a vörös salakból - amelyet parkok, sétányok díszítésére és sportpályák kiépítésére használtak - még ausztriában is vásároltak teniszpályát burkoltak vele így vált az évek során értékes anyaggá a - nem kevesebb mint 2 millió köbméternyi - ipari hulladék.

↓ környezet szemügyre

most már kimerült a tatabányai salakbánya. utánpótlás sincs, mert amióta a darabos szén helyett szénporral fűtik a kazánokat, nem kerül ki salak az erőművekből. /mti/

-.-

bb. 7. megjelenés előtt a magyar életrajzi lexikon- készül a harmadik kötet

i/km/rj az ál

1981. március 24.

az akadémiai kiadó lexikon szerkesztőségében a magyar életrajzi lexikon két kötetének utánnomásáról, illetve a készülő harmadik kötetéről tájékoztatták az mti munkatársát.

a lexikon első kötete 1967-ben, a második 1969-ben jelent meg, ezeknek a köteteknek az anyaggyűjtését 1967 június 15-vel zárták le. mintegy ezer esztendő emlékezetes személyiségek életrajzát nyújtották át a két - hamar hiánycikké vált - könyvben. a több mint 11 ezer lexikon-cikkben mindazok szerepelnek, akik a magyar nép története során a politikában, a tudományokban, a művészetekben nevet szereztek. ez a gyűjtemény az első kísérlet volt egy, a magyar történelmet és a legszélesebb értelemben vett művelődéstörténetet átfogó, általános és teljes életrajzi lexikon megteremtésére.

↑ magyar

/folyt.köv./

-6-

37

bb. 7. / megjelenés előtt... 1. folyt./rj

a most változatlan utánnomásban második kiadásban megjelenő első két kötet mellett már javában dolgoznak a lexikonszerkesztők a harmadik kötetén. ebben - az új életrajzokon kívül - megtalálhatják majd az olvasók azokat az új adatokat, amelyekre 1967 június 15-e után derült fény. ennek a kötetnek az anyaggyűjtését 1978 szeptember 30-ával zárták le.

változatlanok a válogatás elvei: az új kötetben is csak lezárt pályájú személyekről lesz szó. ez a mű sem lesz azonban valamiféle magyar pantheon. nemcsak a legkiválóbb személyekkel foglalkozik, hanem igen nagy számban olyanokkal is, akik szerényebb mértékben, de résztvettek a közélet, a tudományos és a kulturális élet formálásában. politikusok, írók, művészek, tudósok mellett szerepelnek mesteremberek - például cukrászok, molnárok - üzletemberek, népművészek, katonák, papok, újságírók. a gyűjtés az egész magyar társadalom keresztmetszetét felöleli. a harmadik kötetben szereplő személyek pályája sok esetben a XIX. század utolsó évtizedéig visszanyulik ám a kötet alapvetően mégis a magyar XX. századi emlékezés tárháza. /mti/

-.-

bb. 8. széllovas ruha és selyem short

i/os/rj sl ál

1981. március 24.

hazánkban is egyre többeket hódít meg a külföldön már esztendő óta népszerű vizisport, a széllovaglás. hazai gyártmányú széllovas vitorlást a sport anyagi áldozatokra is kész szerelmesei már tavaly is vásárolhattak, az idei szezonra még speciális széllovasruhával is felszerelkezhetnek.

az újpesti ruházati ipari szövetkezetben ugyanis megkezdték a széllovas öltözékek készítését. tavaly az őszi bny-n mutatkoztak be - az országban elsőként - a széllovas ruhával, melyet a győri graboplast ciklon alapanyagából varrtak. a vizet órákig át nem eresztő anyagból a férfiak és nők számára egyaránt viselhető fazon - melyet a külföldön már bevált minták alapján dolgoztak ki - tetszést aratott. az idei szezon kezdetére a hazai üzletekbe háromezer kétrészes széllovasruhát szállítanak.

/folyt.köv./

-7-

37

bb. 8. széllovas ruha... 1. folyt./rj

a speciális sportöltözék gyártása ma már nem számít kurriozumnak az újpesti szövetkezet termékstruktúrájában. két esztendővel ezelőtt ugyanis a gyermekruhák mellett sportruházati cikkek készítésével is foglalkozni kezdtek. a testmozgással, testedzéssel eltöltött szabadidő mind többek igényét teremtette meg az erre leginkább alkalmas öltözékek iránt. ennek megfelelően alakították ki a sport- és szabadidő-ruházati termékcsaládokat. huszonnyolc millió forintos termelési értéküknek jelenleg 25 százalékát jelentik e termékek, ezen kívül a gyermekruhák jelentős része is lényegében e kategóriába sorolható. terveik szerint az elkövetkező esztendőben a sportruházati cikkek arányát 50 százalékra emelik, ezt a korábbiakban végrehajtott technikai korszerűsítéssel, gépesítéssel már megalapozták.

a speciális sportruhákat az igényekhez igazítva ötvenes-kétszáz-öt száz-as kis szériákban készítik, a hétköznapi viseletként is roppant népszerű orkán anorákokat, divatos szélzsekeket pedig kétezres-háromezres sorozatban gyártják. a nyári választékot 18 ezer divatos fürdőruhával is gazdagítják. legnagyobb sikerre azonban várhatóan az egyre keresettebb férfi és női selyemshortok számíthatnak. /mti/

-.-

bb. 9. szabadtéri kiállítás a hungaroton bartók-lemezeiből - több új album készült a centenáriumba

i/ár/rj az ál

1981. március 24.

szabadtéri hanglemez-kiállítást rendez a budapesti vörösmarty téren a magyar hanglemezgyártó vállalat. a március 25-től látható bemutatón a hungaroton bartók-műveket tartalmazó albumait tárják a közönség elé a téren épített pavilonban.

a zeneszerző születésének centenáriuma alkalmából a vállalat ismét hozzáférhetővé tette a 38 lemezből álló bartók össz-kiadás valamennyi darabját. a legkitűnőbb magyar előadóművészek közreműködésével 1967 és 1975 között készült sorozat időközben elfogyott lemezeit utánpótlást, s műfajok szerinti csoportosításban, 4 diszdobozban is kínálják az üzletekben. az évfordulóra ezekben a napokban készült el több új bartók alkotásait rögzítő felvétel is, amelyek már ugyancsak kaphatók. így a mikrokozmosz ciklus részleteit megszólaltató válogatást bartókné pásztory ditta, és comensoli mária előadásában vették hanglemezre. a gyermekeknek című sorozatot pedig - a ránci dezső közreműködésével tavaly készült lemez után - most kocsis zoltán tolmácsolásában is hallhatják az új felvételeken a zenebarátok. két világhírű, külföldön élő magyar előadó: pauk györgy hegedűművész és frankl péter zongoraművész bartók hegedűre és zongorára írt szonátáiból illetve rapszódiaiból szólaltat meg két-két darabot egy ugyancsak most napvilágra látott lemezen. ennek az albumnak külön érdekessége, hogy az andante című, 1902-ben írt, igen korai bartók-mű is szerepel rajta, s ezt az alkotást most első ízben rögzítették, ugyanis nemrégiben találtak rá elkallódott kéziratára. /folót.köv./

-8-

BP

bb. 9. / szabadtéri kiállítás... 1. folyt./rj

a centenáriumi kiadványok között van két dokumentum-összeállítás is. az így láttuk bartókot című lemez kodály zoltán, szabolicsi bence, ifj. áifj. bartók béla, szigeti józsef, ferencsik jános és pásztory ditta visszaemlékezéseit tartalmazza: a bartók című dokumentum-játék pedig fodor andrás összeállítását rögzíti. még az idén több új lemez elkészítését tervezi a vállalat, köztük a bartók zongorajátékát archiv felvételekről felidéző albumét, valamint a concerto és a táncsvit című műveket a magyar állami hangversenyzenekar előadásában, ferencsik jános vezényletével. /mti/

-.-

bb. 10. érkeznek a fecskék

tób/rj az ál

1981. március 24.

megjöttek az első fecskecsapatok a dél-alföld természetvédelmi területeire. a hazánkból legmesszebbre vonuló afrika déli részén telelő madarak visszatérve a vadvizek környékén tanyáztak el, ahol a legkorábban éled a rovarvilág, s ahol megtalálják táplálékukat.

a villásfarkú madarak pihenés és élelemszerzés után költöznek majd lakott helyekre. a városokban általában amolnár fecskék, a falvakban, a tanyavilágban pedig a füstli fecskék telepednek le.

a parti fecskék hosszú időpontban érkeztek. a folyókon levonuló árhullám egyelőre elöntötte a tiszta, a maros és a kőrös menti fészkelő helyeket. otthonukból kiszorult madarak szokatlanul nagy számban jelentek meg a téglagyári kubikgödörök környékén, s ott a meredek agyagos partfalakban vájnak maguknak fészket. /mti/

-.-

-9-

BP

bb.11. műszerek társadalmi munkában

tas/az/zsu ál

1981. március 24.

több, a gyógyászatban nagy szolgálatot tevő műszert készítettek el társadalmi munkában a zalaegerszegi megyei kórház ortopédiái osztályának a magyar optikai művek helyi gyárának dolgozóit. a gyár kiszervezésének és a szerelőüzem szocialista brigádjának tagjai a kórház orvosaitól kapott rajzok, műszaki leírások alapján állították elő az ortopéd-sebészetben használatos eszközöket, amelyeket csak külföldön, valutáért lehetne megvásárolni. a gyáriak a pszichiátriai osztálynak is segítettek: a meghibásodott röntgen-géphez szintén térítés nélkül készítettek alkatrészeket./mti/

-.-

bb.12. képzőművészeti alkotótáborok

i/km/mm/az/zsu ál

1981. március 24.

szabadtéri alkotótáborok nyitnak kaput ezen a nyáron a többi között nyíregyházán, dunaujvárosban, győrött, kecskeméten, nagyatádon, hajduböszörményben, salgótarjánban, s csaknem száz magyar és külföldi művésznek - szobrásznak, keramikusnak, érem- és festőművésznek, grafikusnak - nyújtanak lehetőséget a kísérletezéshez, ötleteik megvalósításához. elsőként, április 13-án, a nyíregyháza-sóstói éremművész-telep nyit, s műtermeit május 24-ig egy-egy bulgáriából, csehszlovákiából, lengyelországból, az ndk-ból, romániából és a szovjetunióból érkező, s négy itthoni fiatal éremművész veszi birtokba.

dunaujvárosban egy sajátos művészeti ág, az acélszobrászat művelőit látják vendégül április 15-e és május 31-e között.

a villányi, több mint egy évtizede működő szobrásztelepen május 15-től október 15-ig felváltva dolgoznak az alkotók. a különböző országból érkező meghívottaknak és a hazai művészeknek nem kell anyagiánytól tartaniuk, a műhely ugyanis a kőfejtő, a művészeti szövetségek közötti szerződések alapján csehszlovákiából, lengyelországból, s a szovjetunióból egy-egy művészet várnak villányba, meghívtak egy-egy csehszlovák, japán, lengyel, nszk-beli és osztrák művészt, olaszországból két szobrász érkezik.

/folyt.köv./

08.20/zsu

-10-

850
07

bb.12./képzőművészeti ... folyt./zsu

ujjászervezték a győri alkotótelepet, ahol több műfaj képviselői találkoznak június 29-től július 25-ig. külső- és belsőépület plasztikák, falburkolatok, és egyéb iparművészeti alkotások megtervezését, modelljének elkészítését várják az ide pályázó fiatal tehetségektől, akiknek április 30-ig kell pályázati tervüket benyújtani.

hat országból várnak művészeket a híres nagyatádi faszobrásztelepre, a városszéli, erdővel övezett parkban július 1-től két hónap áll a művészek rendelkezésére a helyi szabadtéri gyűjteményt gyarapító falplasztikák elkészítéséhez. a félbehagyott, kísérleti alkotások is megmaradnak: a visszalátogatók folytathatják, az ujonnan jövők okulásukra tanulmányozhatják a torzókat.

a festőket hajduböszörmény, a grafikusokat salgótarján várja júliusban. a hajdusági ember és táj témavilágát megörökítő festményeken bolgár, csehszlovák, ndk-beli és román alkotók dolgozhatnak, a salgótarjáni nemzetközi grafikai művésztelepen pedig bolgár, lengyel és finn művészek vesznek részt.

a kecskeméti műszaki főiskolán berendezett műhelyekben július 6-tól öt-öt magyar és szovjet művész kutatja majd a zománctechika továbbfejlesztésének, a különböző új anyagok művészi felhasználásának, a helyi népművészeti motívumkincs alkalmazásának lehetőségeit. kecskemét másik műhelyébe, az egész évben nyitvatartó kerámia stúdióba is várnak külföldről érkező - csehszlovák, lengyel és szovjetunióbeli - vendégeket.

a hazai alkalmazott és képgrafika képviselői augusztus 3-a és 19-e között békéscsabán találkozhatnak, hogy - ez az idei téma - a grafikai eszközeivel segítsék a kereskedőket az áruk izléses, vonzó csomagolásában. a tervek kivitelezését a kner nyomda vállalta, s a kész munkákat jövőre, a soronkövetkező békéscsabai alkalmazott grafikai biennálén mutatják be.

égetés a szabadban címmel idén először rendezik meg a nemzetközi kerámiai szimpóziumot július végén, 6-6 magyar, illetve külföldi kerámikus részvételével két helyszínen siklóson és kecskeméten. a program érdekessége, hogy a résztvevők a maguk építette kemencékben kísérletezhetnek, égethetik ki alkotásaikat./mti/

-.-

08.30/zsu

-11-

gajz

bb.13. folytatódik az 1-es számú főutvonal győr utáni szakaszának korszerűsítése

cser/az/zsu ál

1981. március 24.

folytatódik az 1-es számú főutvonal győr utáni szakaszának korszerűsítése. megkezdtek az öttevényi átkelő szakasz átépítését. az utpályán a burkolatot felújítják, s mindkét oldalán leálló sávot építenek ki, amelyen a lassu járművek, tehát a lovas kocsik, traktorok, kerékpárok is közlekedhetnek majd.

jövőre a mosonmagyaróvárra bevezető, s a győrből kivezető ut szakasz korszerűsítésének feladata vár az építőkre. kicserélik majd a győri rába híd utpályáját is. ezzel a nagyforgalmu főutvonal győr és az országhatár közötti szakaszának átépítése befejeződik./mti/

bb.14. füstből nyert alapanyag

bév/az/zsu ál

1981. március 24.

a veszprémi vegyipari egyetem által kidolgozott gáztisztítási eljárás alkalmazása a hatékonyabb környezetvédelmet, egyszerűbb és gazdaságosabb termelést szolgálja a peremartoni vegyipari vállalatnál. az eljárás lényege, hogy általa a kéményen át távozó gázok nagy folyadék felülettel érintkeznek, mielőtt a szabadba jutnának. a tisztítás elősorban a környezetet károsító fluor megkötését szolgálja: ez visszanyerve fontos termékek alapanyaga. a peremartoni vegyipari vállalatnál ugyanis hazai és külföldi megrendelésre fluorsókat gyártanak, mégpedig az egyetem módszerének alkalmazása révén a korábbinál többet./mti/

bb.15. az elte és a fővárosi tanács együttműködése

t/me/mm/gw ál

1981. március 24.

együttműködési szerződést kötött az eötvös loránd tudományegyetem és a fővárosi tanács. a szerződést kedden az egyetem rektori hivatalának titkárságán írta alá eörsi gyula rektor és szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. megállapodásuk szerint az egyetem oktatói és hallgatói a főváros igényeinek és lehetőségeinek megfelelően bekapcsolódnak a fővárosi üzemek, intézmények és kutatóhelyek tudományos munkájába. segítik a főváros környezetvédelmi tevékenységét, az egyetem tanszékei levegő-, víz-, és zajhatásvizsgálatokat végeznek.

/folyt.köv./

10.15/gw

- 12 -

bb.15. /az elte és a fővárosi...folyt.gw

szociológiai és más vizsgálatokban, munkapszichológiai kutatásokban és felmérésekben, régészeti és helytörténeti tanulmányok készítésében is segítséget nyújtanak. az egyetem a diploma-munkák témáinak meghirdetésekor figyelembe veszi a főváros igényeit. vállalja a fizikai dolgozók gyermekeinek előkészítését az egyetemi felvételi vizsgára. a fővárosi pedagógiai intézettel együttműködve elősegíti a budapesti tanárok továbbképzését. hozzájárul a tanácsi és vállalati szakemberek idegennyelvi oktatásához. az egyetem művészeti együtteseinek részt vesznek a tanács művészeti rendezvényein.

a fővárosi tanács a helyi szakember-szükségletet is figyelembe véve elősegíti, hogy megfelelő képességű tanulók jelentkezzenek az egyetemre. gondoskodik arról, hogy a hatáskörébe tartozó munkahelyek minél nagyobb számban irjanak ki pályázatot az egyetem végzett hallgatói számára, s a hallgatók kötelező szakmai gyakorlatukat a főváros legalkalmasabb intézményében, illetve tanácsi hivatalaiban végezhessek. a tanács - lehetőségei szerint - támogatja az egyetem rekonstrukcióterveinek megvalósítását. az egyetem és a fővárosi tanács tervszerűen együttműködik a hazai és nemzetközi kapcsolatok fejlesztésében, a már megkötött fővárosi, illetve egyetemi megállapodások teljesítésében./mti/

bb.16. derkovits-ösztöndijasok kiállítása a műcsarnokban

t/km/jk/gw ál

1981. március 24.

először nyílt tárlat a derkovits-ösztöndijas fiatal képzőművészek alkotásaiból kedden a műcsarnokban. az ösztöndíjakat 1957 óta adják át, évente 10-10 fiatal művésznek. a kiállításon 30 fiatal művész több min száz festménye, grafikája, szobra látható április 5-ig.

/mti/
10.23/gw

- 13 -

10.23/gw

bb.17. fiatalok kezdeményezései, felajánlásai a beszámoló
kisz taggyűléseken

ö/gy/pá/az/zsu ál

1981. március 24.

március 15-ével lezárult a kisz közelgő x. kongresszusát
előkészítő ifjúsági tanácskozások első szakasza: vállalatok-
nál, termelőszövetkezeteknél, intézményeknél, iskolákban több
mint 30 ezer alapszervezet készítette mérleget eddigi munkájá-
ról, megválasztották az új vezetőséget, megtervezték az idej
feladatokat, s megvitatták a kisz kb kongresszusi levelét. a több
mint 870 ezer ifjúkommunista alkotó kezdeményező készsége mutá-
ja, hogy sok üzemben és iskolában éppen ezeken a fórumokon fo-
gadtak el friss ötleteket, a munkát vagy a szűkebb-tágabb közös-
ség életét, körülményeit jobbitó javaslatokat. *b és*

a tatabányai szénbányák nagyegyházán épülő új bányájában
dolgozó ifjúsági brigádok például elhatározták, hogy már-
cius-junius között 450 méter vágatot építenek ki. ez a re-
kordteljesítmény nem kisebb célt szolgál, minthogy ez év nyarán
- egy évvel a tervezett határidő előtt - megkezdődhessen a szén
termelése. kezdeményezésükhöz nyomban csatlakozott a vállalat
tiz ifjúsági brigádja, akik gépekkel, szerszámokkal, különböző
munkaeszközökkel látják el a földalatti bányafolyosókat építő
csapatokat. a tatabányai szénbányák építészeti üzemének kisz
brigádjai viszont arról határoztak, hogy társadalmi munkában fog-
lalkoztatót létesítenek a környék mozgássérültjeinek. a városi
tanácstól kapott régi épületet a fiatalok július végére felújít-
ják. a telefonközpontokhoz szükséges jelfogókat gyártó foglal-
koztatóban sem lépcső, sem küszöb nem akadályozza majd a mozgás-
sérültek közlekedését.

az almásfüzitői timföldgyár kisz bizottsága örömmel vette
a taggyűléseken felvetett javaslatot: az elkövetkező hónapok-
ban tartanak olyan kommunista műszakokat, amelyek bérét - a szo-
kásos vállalati és üzemi anyagi támogatáson felül - a munkában
a közösségi életben élenjáró fiatal családalapítók kapnak a mie-
lőbbi otthonteremtéshez.

a fiatal házások legfőbb gondjai között említették a szombat-
helyi vállalatoknál is a megoldatlan lakáshelyzetet. több munka-
helyen kezdeményezték, hogy szervezzenek kommunista műszakokat
lakásépítésük támogatására. a kisz szombathelyi városi bizott-
sága pedig elhatározta, hogy megszervezi a megye első ifjúsági
lakásépítő szövetkezetét: a helyi tanács sorházak építésé-
hez olcsó felkeket ad, s a város ifju építészei társadalmi mun-
kában elkészítették az első ütem, 50 lakás építési terveit.

/folyt.köv./

10.35/zsu

-14-

11.20.07

bb.17./fiatalok ... folyt.-zsu

a vas megyei állami építőipari vállalat fiataljai környezetük
régie értékeinek, szépségeinek megóvására tettek felajánlást:
társadalmi munkában rendbehozzák a megye emlékműveit, elsőként
a kurucok győzelmére emelt győrvárit.

a győri rába gyár fiataljainak beszámoló taggyűlésein a fia-
tal mérnökök és közgazdászok egy csoportja beszámolt arról,
hogy programot dolgoztak ki a világítás korszerűsítésére, au-
tomatizálására, kiszámították, hogy a fölöslegesen égetett vil-
lany évente több mint 3 millió forinttal terheli feleslegesen
az áramköltséget. az automata-rendszer nem feledékeny, s meg-
felelő időben ki- és bekapcsolja majd a világítást. felszere-
lését az ifju műszakiak társadalmi munkában vállalták. a kisz
kongresszus tiszteletére a gyári kisz bizottság versenymo-
zalmat hirdetett az ifjúsági brigádoknak: eddig 22 ifjúsági
szocialista brigád csatlakozott a felhíváshoz, s közülük az
lesz a vándorserleg birtokosa, amely a termelésben és a
mozgalmi munkában egyaránt kitűnik.

a mecseki szénbányáknál a villamosüzem kiszesei tavaly
5 millió forint megtakarítást értek el egyik újításukkal, a
villamosenergia túlfogyasztás megelőzését szolgáló átlagtelje-
sítőmérő-műszerrel. az üzemrészek terhelését mérő, s a gyors
beavatkozást segítő műszerrel - mint a kisz taggyűlésen beje-
lentették - társadalmi munkában felszerelik a többi üzem-
részt is. a volán 12-es számú vállalat kisz fiataljai és szocia-
lista brigádjai a pécsi közművelődés lehetőségeiért éreznek
különös felelősséget: elhatározták, hogy a külvárost járó, de
már kiöregedett pécsi könyvtárbusz helyébe májusra berendeznek
egy új, panorámás bibliobuszt a népművelőknek.

a heves megyei szakmunkástanuló iskolák diákjai - akik az
elmúlt években nyári építőtáborok szervezésével járultak
hozzá például a bélapátfalvi cementgyár építkezésének gyorsí-
tásához - most új célt tűztek maguk elé. ezen a nyáron több
százan veszik ki részüket a gyöngyösön megnyitó ipari szakmun-
káképző iskola építéséből a heves megyei állami építőipari
vállalat társadalmi munkásaiként. /mti/

-.-

10.55/zsu

-15-

11.20.07

z. Helyi Földrajzhoz ... z. Helyi Földrajzhoz ...
nyelvtan: -----

001 710703/3, 001 710703/3, 001 710703/3, 001 710703/3,
001 710703/3

/mti/

..

bb.18. a pest megyei kishajózási és javító vállalat

mm/gw ál 1981. március 24.

közl, hogy dunaujváros-szalkszentmárton és ercsi-szigetujfalu közötti révátkeléseken a forgalom menetrendszerint megindult.

/mti/

bb.19. munkahelyi és közlekedési balesetek

jk/gw ál 1981. március 24.

a bács megyei szakmáron egy kanyarban szabó ferenc 54 éves traktorvezető személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára, és ott összeütközött egy teherautóval. szabó ferenc a helyszínen meghalt.

móron takács istván 38 éves vontatóvezető, bodajki lakos pótkocsis vontatójával elütötte a vele szemben segédmotoros kerékpáron közlekedő kardos imre 34 éves móri segédmunkást, aki a helyszínen meghalt.

pest megyében, dászentmiklós belterületén gulyás györgy 20 éves gépkocsikísérő, helyi lakos motorkerékpárjával elütötte cseresnye jános 40 éves tsz-tagot, aki kerékpáron közlekedett. a baleset következtében cseresnye jános a helyszínen meghalt, gulyás györgy súlyos sérülést szenvedett.

kecskeméten bárány gyula 24 éves gépkocsivezető, lászlófalvai lakos tehergépkocsival elütötte zsiros sándor 67 éves kecskeméti lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt.

komárom megyében a koppánymonostori víztároló építkezésén bekker lászló 54 éves brigádvezető, helyi lakos mintegy hét méter magasságból lezuhant, és a helyszínen meghalt.

a balesetek okának és körülményeinek vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség. /tmti/

10.57/gw

- 16 -

MTI

bb.20. időjárásjelentés

gw

1981. március 24.

a meteorológiai intézet jelenti: 1981. március 24.-én
12.00 órakor:

felszakadozó felhőzet

kontinensünk legnagyobb részén az időjárást a változékonyság jellemzi. az atlanti-óceán, a brit-szigetek és a skandináv-félsziget fölött több középpontú ciklon-rendszer helyezkedik el. a felsorolt területeket erős szél kíséretében különböző nedvességtartalmu és hőmérsékletű léghullámok árasztják el. ezek hatására a borult, esős, valamint a szárazabb, naposabb időszakok gyorsan váltják egymást. kedden a reggeli órákban a kárpát-medencét is eső-zóna érte el. a következő időszakban már szárazabb levegő beáramlása várható hazánk fölé, így ismét naposabb időre számíthatunk.

hazánkban hétfőn általában kevés volt a felhő, napközben eső nem esett. általában 6, 10 órán át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet 16 és 21 fok között alakult. a késő esti-éjszakai óráktól nyugat felől fokozatosan megnövekedett a felhőzet és északnyugaton megeredt az eső. a ma reggel 7 óráig lehulló eső mennyisége csapadéknym és 6 mm között volt. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet szeszélyes területi eloszlásban általában plusz 1, plusz 8 fok között alakult, de egy-két helyen volt gyenge fagy is. délelőtt az ország legnagyobb részén felhős, ill. borult volt az ég. a dunántulon több helyen, valamint a fővárosban esett az eső. 11 órakor már északkeleten, keleten is helyenként megeredt az eső. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken 7, 10, máshol 11, 15 fok között alakult.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 12,7 fok volt 6,0 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mb, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

kedden: nyugat felől fokozatosan felszakadozó felhőzet, majd felhőátvonulások, még többfelé eső, záporosó.

/folyt.köv./

12.40/gw

- 17 -

13.02

bb.20. /időjárás...../

szerdán: általában kevés felhő, számottevő eső nélkül.
főként kedden időnként megerősödő nyugati, északnyugati szél.

a hajnali órákban néhány szélvédett helyen köd. várható
legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 1, 6 fok között.
legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15, 20 fok között.

... a duna vízállása budapestnél: 465 cm, a víz hőfoka: 8,0
fok.
/mti/

bb.21. nyári menetrend a légi közlekedésben - malév-sajtótájékoztató

t/kf/sg/sl/gw kz 1981. március 24.

a nyári időszámítás bevezetésével egyidőben a szokásosnál
néhány nappal előtt március 29-én, vasárnap lép életbe a légi
közlekedés nyári menetrendje - jelentették be az utazás, 81 ki-
állításán, a repülés napja alkalmából tartott malév-sajtótájékoztatón.

a nyári menetrend szerint jelentősen bővülnek a légiköz-
lekedési lehetőségek. az eddigi 108 helyett ugyanis összesen
168 járat közlekedik hetenként budapest és európa, valamint afri-
ka és a közel-kelet 27 országának negyven városába. heti 35
légijárat indul például berlinbe, 11 járat drezdába, 10 moszkvá-
ba, 8 lipcsébe. naponta közlekedik gép frankfurtba, párizsba,
zürichbe. újdonság, hogy ezentúl hetenként két járat indul kai-
róba, öt pedig athénbe. új vonala is van a malév gépeinek: már-
cius 30-án indul a ciprusi járat, s ez hetenként kétszer teremt
közvetlen összeköttetést budapest és larnaka között.

az idén sem maradnak el a népszerű idényjáratok. május 1-
től közlekednek a malév gépei barcelonába, június 1-től pedig
burgaszba, várnába, kijevebe, dubrovnikba, splitbe és rijekába.

a nyári menetrenddel együtt tájékoztató füzetet is ki-
adott a malév. a „földi kalauz”, a jegyrendeléstől a haza-
érkezésig használati útmutatást ad valamennyi légi utazással kap-
csolatos kérdésben, eligazít például a menetrend jelrendszerében,
tájékoztató a díjkedvezményekről, a nemzetközi utbaigazító jelzé-
sekről, tanácsal szolgál a csomagoláshoz, a repülőtéri tenniva-
lókhoz stb. /mti/
12.57/gw

- . -
- 18 -

v

bb.22 újabb létesítményeket adtak át a márkushegyei bányában -
minden készen áll a jövő heti nyitáshoz

ber/ká/gw kz

1981. március 24.

az oroszországi szénbányák legfiatalabb bányájában, a márkus-
hegyiben kedden üzembe helyezték a szállítószalagot, megkezdték
a főszellőztető berendezés, a föld alatti bunkerek, a lengyel ön-
járó hidraulikus biztosító támpók és szénfejtő kombájnok, valamint
más berendezések próbaüzemét. a jövő hét szerdáján ünnepélyesen
megnyithatják a bányát. először az országos és a kerületi bányá-
műszaki felügyelőség szakemberei, a bányaiipari dolgozók szakszer-
vezetének és a szakszervezetek komárom megyei tanácsának munkavé-
delmi felügyelői háromnapos szemlén bejárták a már 42 kilométer
kiterjedésű bányát, ellenőrizték bányászati, gépészeti, villamos-
sági berendezéseket és úgy ítélték, hogy a termelést megkezdhetik.

ez az első olyan bányauzem az országban, ahol a szén szál-
lításához sem csillét, sem teherautót nem használnak: a csaknem
8 kilométer hosszú szállítószalag a 320 méter mélységből közvetle-
nül a központi osztályozóhoz viszi a szenet, a 1600 méteres lejtős-
aknai szakaszon, ahol a legnagyobb a terhelés, japán gyártmányú
acélbetétes szalagot építettek be. a korszerű szállítópálya egy-
szerre 15 vagon, óránként 800 tonna szenet továbbít. a hazai bá-
nyák közül itt alkalmazzák első ízben a lengyel gyártmányú glinik
típusú önjáró biztosító berendezést, amely teleszkóposz hidraulik-
us támpói révén kitűnően igazodik a változó adottságokhoz: egy-
formán biztosít 0,8, vagy 2,2 méter magasságu telepet, ugyanakkor
teherbíró képessége csaknem 50 százalékkal nagyobb, mint az ugyan-
csak kiváló várpalotai pajzsé. /mti/

bb.23. tudomány és gyakorlat - a keszthelyi egyetem a hatékony
mezőgazdasági termelésért

tas/ká/gw kz

1981. március 24.

a keszthelyi agrártudományi egyetem és intézményeinek
tevékenysége kiterjed az oktatási, továbbképzési teendőkhöz túl
a termelést közvetlenül segítő kutatási, tervezési, nemesítési
és egyéb feladatokra - állapították meg a zala megyei tanács vég-
rehajtó bizottságának keddi ülésén, amelyen az egyetem tudományos
munkájáról tárgyaltak. az egyetem kiemelkedő szerepet töltött be
a megye területén végrehajtott meliorációs munkák kezdeményezésé-
ben és gyakorlati megvalósításában. a komplex talajjavítás és
általános vízrendezés következtében növekedett a földek hozama,
lehetővé vált az optimális táblaméret kialakítása, s ennek
köszönhetően az adott területeken megteremtették a gazdaságos
termelés feltételeit.

/fölyt. köv./
13.27/gw

- 19 -

1330

bb.23. /tudomány és gyakorlat -....folyt./gw

közvetlen segítséget jelentettek a kidolgozott termesztés-technológiák, valamint az egyetem által adott szaktanácsok. a burgonyaafajták, valamint a fűfajok nemesítésében kimagasló eredményeket értek el. különösen nagy a népgazdasági jelentőségük az államilag elismert új burgonyaafajtáknak.

említésre méltó továbbá a szármaradványokkal való talaj-erőpótlási lehetőségek kidolgozása, a különböző műtrágyázási és higtrágyázási kísérletsorozat, valamint a termesztés-technológiai tényezők gazdaságossági kérdéseinek vizsgálata.

a végrehajtó bizottság úgy értékelte, hogy az egyetem és a zalai mezőgazdasági üzemek kapcsolata szoros, az egyetem tevékenységével elősegítette a megye mezőgazdasága elé célul tűzött feladatok végrehajtását. /mti/

bb.24. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyeéke 1981. március 24.-én, 14.00 óráig:

gw

1981. március 24.

1. keresettek a magyar szerszámgépek a világpiacra
2. aranyérmes mérőrendszer
3. tavaszi csúcsgazdálkodás az agrokerekénél
4. a dh-munkamódszer eredménye
5. talajjavítás, vízrendezés
6. eltűnt a salakhányó tatabányán
7. megjelenés előtt a magyar életrajzi lexikon
8. széllovas ruha és selyem short.
9. szabadtéri kiállítás
10. érkeznek a fecskék
11. műszerek társadalmi munkában
12. képzőművészeti alkotótáborok
13. folytatódik az 1-es számú fűt korszakosítása
14. fűtből nyert alapanyag
15. az elte és a fővárosi tanács együttműködése
16. derkovits-ösztöndíjasok kiállítása
17. fiatalok kezdeményezései
18. a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli
19. munkahelyi és közlekedési balesetek
20. időjárásjelentés
21. nyári menetrend a légi közlekedésben
22. újabb létesítményeket adtak át a márkushegyi bányában
23. tudomány és gyakorlat
24. hírjegyzék

/mti/
14.05/gw

- 20 -

bb.25. idegenforgalom veszprém megyében

szé/bam/zsu kz

1981. március 24.

a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal kedden a megyeszékhely művelődési központjában ünnepséget és kiállítást rendezett megalakulása 30. évfordulója alkalmából. a balaton és a bakony-vidék turizmusának szervezői a többi között ismertették, hogy tavaly több mint 178 ezer vendégük volt. a külföldön balatontourist-nord néven ismert hivatal 40 ezer ember bel- és külföldi utazásáról gondoskodott. a balaton és a bakony tájain több mint ezer turistacsoportot kalauzoltak az idegenvezetői.

felkészültek az idei idegenforgalmi idényre is. három kempingben - aszófőn, révfülöpön, és palóznakon - 1800 helylyel bővítik a befogadóképességét, balatonalmádiban épül az északi part első üdülhelyi klubja. a balatonfüredi kempingben újabb motelszobákat építenek, s ott alakítják ki az első elek?tromos vontatású vizisi-pályát. /mti/

-.-

bb.26. az fővárosi operettszínház

gk/bc/zsu kz

1981. március 24.

igazgatósága közli, hogy a március 25-i „lola blau„ előadás betegség miatt elmarad. a megváltott jegyek a váltás helyén visszaválthatók. /mti/

-.-

bb.27. kereskedelmi és vendéglátóipari tanulók vetélkedője - nemzetközi gasztronómiai bemutató

t/kf/gg/sl/zsu kz

1981. március 24.

az elméleti - írásbeli és szóbeli - feladatok megoldása után kedden a gyakorlati munkában mérték össze tudásukat a résztvevők tíz szakmában a kereskedelmi és vendéglátóipari tanulók országos versenyének döntőjében.

/folyt.köv./

14.20/zsu

-21-

1505

15. 11
1505

bb.27./kereskedelmi és ... folyt./zsu

az élelmiszer, a ruházati, a kozmetikai-vegyicikk, a műszaki cikk és a háztartási felszerelések leendő eladói a sugár üzletközpontban, a vegyesbolt eladói-szakma tanulói a timár utcai áfész abc-áruházban adtak számot az eladói munka minden területére kiterjedő - áruátvétel és kirakás, csomagolás, gépkezelés, a vevőkkel való foglalkozás, stb. - ismereteikről, a szakács, a cukrász, a felszolgáló és a vendéglátóipari eladó-tanulók a margitszigeten, a thermál és a nagyszállóban számoltak be a termeléshez, az értékesítéshez szükséges tudásukról, készítették el a hideg- és melegkonyhai vizsgaremekeiket, tortákat, süteményeket, mutatták meg jártasságukat a hétköznapi és az alkalmi asztalok terítésében.

a harmadéves vendéglátó tanulók hazai versenyén az idén első ízben megfigyelőként és résztvevőként tíz ország szakács, cukrász-tanulói, szakemberei is részt vesznek. Ők a hazai országos döntő győzteseivel együtt készítik el diszmun-káikat, amelyeket - a budapesti tavaszi fesztivál nemzetközi gasztronómiai eseményeként - csütörtökön kiállításon is bemutatnak a hilton szállóban./mti/

-. -

bb.29. bővülő üzlethálózat, új abc-áruházak - tervezézető tárgyalás békéscsabán

bty/bam/zsu kz

1981. március 24.

békés megyében öt esztendő alatt 40 ezer négyzetméterrel bővült a kiskereskedelmi hálózat, mégsem elegendő ahhoz, hogy zökkenőmentes legyen a lakosság ellátása élelmiszerrel, iparcikkal, ruházati és műszaki árukkal, ezért is indokolt, hogy a bolthálózatot a következő öt évben tovább növeljék - hangsúlytatták kedden a belkereskedelmi minisztérium és békés megye tervezézető tanácskozásának résztvevői.

bejelentették, hogy 1985-ig 12 szövetkezeti abc-áruház épül, egyebek között csanádapácán, kunágotán, tótkomlóson. a kisebb településeken, tanyaközpontokban 26 vegyes boltot nyitnak.

békés megye lakói évente mintegy 12 milliárd forintot költenek napi és közszükségleti cikkek beszerzésére. a nagy forgalom is indokolja, hogy békéscsabán felépüljön egy 5.500 négyzetméteres áruház, ahol lakberendezési cikkek, mezőgazdasági gépeket, és különböző szerszámokat is árusíthatnak. a tanácskozáson közölték, hogy ezt a beruházást még az idén megkezdik. a vendéglátás színvonalát több étterem felújításával javítják. gyulán a fürdő bejáratánál egy 800 négyzetméteres pince átalakításával teremtenek kultúralt vendéglátó helyet./mti/

14.45/zsu

-22-

15/5

MTI
dy

bb.30. ösztöndíj zeneművészeti főiskolai hallgatóknak

i/ár/jk/bc/zsu kz

1981. március 24

a liszt ferenc zeneművészeti főiskola öt művészképzős növendékének - csalog gábornak, erdélyi lászlónak, klukon editnek, láng gabriellának és radványi máriának - ítelték oda az idén azt az ösztöndíjat, amelyet bartók béláné pásztory ditta zongoraművészről alapított a zeneakadémia tehetséges zongoraszakos növendékeinek támogatására./mti/

-. -

bb.28. méhes lajos hazaérkezett moszkvából

k/os/mm/sl/zsu kz

1981. március 24.

méhes lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, ipari miniszter kedden hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a kgst tagországok és jugoszlávia, atomenergetikai gépgyártási együttműködését koordináló kormányközi bizottság iv. ülésén. ezt követően bemutatkozó látogatást tett és tárgyalásokat folytatott a szovjet ipar vezetőivel.

méhes lajost fogadta nyikolaj talizin, alekszej antonov és leonyid kosztandov miniszterelnök-helyettes. találkozott konsztantyin beljakkal, az állattenyésztési és takarmánytermesztési gépgyártás miniszterével, pjotr lomako színesfémkohászati, pjotr nyeporozsnij, energetikai és villamosítási, viktor poljakov gépkocsiipari, valamint alekszandr sokin elektronikai ipari miniszterekkel. a találkozókon áttekintették a magyar-szovjet ipari kapcsolatok fő kérdéseit, és véleményt cseréltek az együttműködés további lehetőségeiről.

méhes lajost fogadta vlagyimir dolgin, az szkp központi bizottságának titkára. látogatást tett a moszkvics autógyárban is.

moszkvában, elutazásakor, hazánk ipari miniszterét nyikolaj talizin miniszterelnök-helyettes és viktor poljakov gépkocsiipari miniszter bucsúztatta. jelen volt szürös mátyás, hazánk moszkvai nagykövete is.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent vlagyimir pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is./mti/

-. -

14.50/zsu

-23-

15/5

MTI
dy

bb 31. a jövő energiája: a napfény - ankét az mtesz-ben

t mg/gk um sl kz

1981. március 24.

a napfény hasznosításáról és a magyar napelemekről rendeztek ankétot kedden az mtesz építőipari tudományos egyesületében. a témának nemcsak a világszerte nagy gondot okozó energiaválság adott aktualitást, hanem az is, hogy a vi. ötéves terv időszakában hazánkban is fontos szerepet kapnak a napfény hasznosításával kapcsolatos kutatások. az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban ma már célprogram-bizottság dolgozik a napenergia hasznosításán.

a nap a legolcsóbb energiaforrás és korlátlan mennyiségben áll az emberiség rendelkezésére. hazánk nem panaszkodhat: a napfényes órák száma évente eléri a 2000-et, a napsugárzás intenzitása pedig négyzetméterenként csaknem 1000 watt. már ez is indokolja a hazai kutatások fejlesztését. az elmúlt években nálunk is megkezdődött - mégpedig hazai szabadalom alapján - az ugynevezett napkollektorok kifejlesztése. ezek a berendezések összegyűjtik a napsugarakat és hőenergiává alakítják át. mivel azonban a nap pályája az év folyamán különböző szögeket zár be a földdel, a kollektorokat folyamatosan állítani kell, hiszen a napsugárzás akkor a leghatékonyabb, ha a sugarak merőlegesen esnek a gyűjtőberendezésre. a magyar gyártmányú kollektorok jó hatásfokkal 50-60 fokos melegvizet szolgáltatnak. legkedvezőbb alkalmazási időpontjuk a márciustól októberig terjedő időszak. ilyenkor egy 1 négyzetméter felületű gyűjtő egy nap alatt átlagosan 2700-3000 watt energiát szolgáltat. azaz: egy négytagú család napi melegvízigényéhez egy 6 négyzetméteres háztetőre rögzített üvegfedésű gyűjtőberendezés elegendő.

ami a terveket illeti: a barcsi építőipari szövetkezetek közös vállalkozása már elkészítette a hazai kollektorok prototípusát, s mivel azok beváltak, még az idén elkezdik a sorozatgyártásukat. az ankéton elhangzott az is: míg a magyar napelemek kutatása, kifejlesztése több mint öt esztendeig tartott, a széles körű alkalmazásra nem kell sokat várni: zöld jelzést kaptak a napelemek, két-három év múlva megszokott energiaforrásaik lehetnek az üdülőépületeknek, mezőgazdasági üzemeknek.
/mti/

-.-

bb 32. apadnak a mellékfolyók - belviz mintegy 100 ezer hektáron

ö sb-dob-cser/gk um kz

1981. március 24.

kedden tiszadorogmánál tetőzött a tiszta árhulláma. a víz szintje 57 centiméternyire megközelítette a korábbi maximumot. a felső szakaszon tehát már apad a víz, s a középső és az alsó szakaszon pedig lassan tovább árad a folyó. a hármaskörös és a maros torkolati szakaszának kivételével apadnak viszont a tiszta mellékfolyói.

/folyt.köv./
15.18/um

- 24 -

15.18
16.15

v

bb 32. /apadnak ...1.folyt./um

a fehér- és a fekete-körös mentén az apadásnak megfelelően megszüntették az árvízvédelmi készültséget, csupán a mályvádi árvízi szükség tározó gátkapuinál, a fekete-körösnek ezen a töltésszakaszán dolgoznak még a harmadfoku készültség erői: folytatják a tározó víztelenítését és a gátkapuk elzárását. eddig 45 millió köbméter vizet eltávolításával 137 centiméterrel apasztották a tározót. az apadó marosnál is - a torkolati szakasz kivételével - mérsékelték az árvízvédelmi készültséget, harmadfokuról másodfokúra csökkentették.

az utóbbi 24 órában összesen 366 kilométer hosszú védvonalon szüntették meg a készültséget, de még így is 1850 kilométer hosszú töltésszakaszt őriznek különböző készültségfokokozatokban. ebből a harmadfoku készültség erői 854 kilométer hosszú védvonalon dolgoznak, főként a tiszta középső és alsó szakaszán, valamint a hortobágy-berettyó mentén. a védekezésben 6800-an vesznek részt, s munkájukhoz 680 jármű, 220 munkagép és 120 vízi jármű nyújt segítséget.

az alföldön és elsősorban a tiszántúlon szombat óta átmenetileg 102 ezerről 109 ezer hektárra növekedett a belvizzel borított terület, s keddre az erőteljes szivattyúzás hatására ismét 100 ezer hektárra csökkent. mintegy 2000 hektár vetésről is eltávolították a vizet, s erőteljesen folytatják a munkát, mert még mindig 22 300 hektár vetést borít a belvíz. a szigetközben és a rábca folyó mentén megszüntették a belvízvédelmi készültséget, de a tiszántúlon tovább növelték a belvíz elleni védekezés erőit. jelenleg 161 szivattyútelep és 153 hordozható szivattyú dolgozik, s másodpercenként 345 köbméter vizet emel át a belvízcsatornákból a folyókba. a körösök völgyében, mezőberény, doboz és murony községben harmadfoku vízkárelhárítási készültségben védekeznek a lakott területre benyomult belvíz ellen. a vízügyi igazgatóság segítségével 74 hordozható szivattyúval siettetik a lakott területek mélyebb hajtataiban összegyűlt belvíz eltávolítását. /mti/

-.-

bb 33. fejlesztési tervek somogy ^{egy} mében

káp/um ká kz

1981. március 24.

a somogyi tanácsok a következő öt esztendőben több mint 17 milliárd 700 millió forinttal gazdálkodnak, s ennek mintegy harminc százalékát fejlesztési célokra fordítják - hangzott el kedden kaposvárott a megyei tanács ülésén. a legnagyobb arányban az egészségügyi hálózatot fejlesztik.

/folyt.köv.

- 25 -

15.25/um

15.40

16.15

bb 33. /fejlesztési tervek...folyt./um

kaposváron kétszázhusz ágyas sebészeti tömb megépítésével folytatódik a megyei kórház rekonstrukciója, a siófoki kórházban száznegyvenöt ágyas elmeosztály és intenzív részleg épül, a marcali kórházban betegellátást kiszolgáló egységeket alakítanak ki. tovább bővül a bölcsődei, csecsemőotthoni és gyermekotthoni hálózat. a tervidőszak folyamán kétszáznyolcvan bölcsődei, százhatvan csecsemőotthoni és 70 egészségügyi gyermekotthoni hely épül. az időskorúakról való gondoskodást jelözi a kaposváron megépülő kétszáz személyes új szociális otthon. a megyében 1352 célcsoportos lakás felépítésével számolnak, amelynek egyharmada tanácsai értékesítésű. ezek mellett 2795 telepszerű társasház építésének feltételeit teremtik meg.

az óvodai ellátottság a vi. ötéves tervidőszak végére eléri a kilencvennégy százalékot. az oktatás tárgyi feltételeinek javítására kétszázötvennégy általános iskolai tanterem épül. a napközi otthoni ellátást - a bővítések révén - a tanulók ötvenkét százaléka veheti majd igénybe. háromszáznegyven hellyel bővítik a szakmunkásiskolai diákotthonok befogadóképességét.

a vizgazdálkodási beruházásokra 660 millió forintot szánnak. a részlegesen üzembe helyezett fonyód-kaposvári regionális vízmű a vi. ötéves tervidőszak második felében már teljes kapacitással működik. kaposváron napi 20 ezer köbméter kapacitású szennyvíztisztítót helyeznek üzembe. /mti/

-. -

bb 35. felhasználható 17 órától!

magyar-ndk barátsági est tatabányán

ráb/um ká kz

1981. március 24.

magyar-ndk barátsági estet rendeztek kedden tatabányán. a városi népfőnt bizottság meghívására a weimari zeneművészeti főiskola tanárai, tisztelgés bartók előtt, címmel hangversenyt adtak a családi ünnepeket rendező intézetben. a koncert után népfőnt aktivistákkal találkoztak a vendégművészek. /mti/

-. -

- 26 -

15.30/um

15.45

16.15

bb 34. felhasználható 16 órától !

képzőművészeti kiállítások győrött

mzs/um ká kz

1981. március 24.

három kiállítás nyílt kedden győrött. a xantus jános muzeumban a nemrég elhunyt illés árpád festőművész alkotásai kerültek közönség elé. a művész fiatal éveit a rába parti városban töltötte, s ott ismerkedett a festészet alapjaival. a város iránti ragaszkodása jeléül több alkotását a muzeumnak ajándékozta. a mostani tárlaton részint ezek a festmények láthatók, részint azok, amelyeket a megyei és a városi tanács vásárolt a győről elszármazott művésztől leendő képtára számára.

a megyei művelődési központban bolgár népi iparművészeti bemutató nyílt. a kiállítás része a bolgár államalapítás 1300. évfordulója alkalmából rendezett kulturális napok eseményeinek. felvonultatják a népművészet valamennyi ágát: a bolgár fazekasok, faragók, himzők és bőrdíszművesek munkáit, a festett kerámiakészletek, gazdag motívumkincsű szőttesek, égetett mintázatu fadobozok és bőrből font táskák mellett gyermekjátékok is láthatók a kiállításon.

a petőfi sándor ifjúsági ház adott otthont felvidéki andrás grafikáinak. a fiatal művészek korábbi fővárosi bemutatkozása után ez az első önálló vidéki tárlata. az aprólékos kidolgozású grafikák témáit a mitológiából meríti. /mti/

-. -

bb 36. hét féléves, gyakorlati üzemmérnök-képzés - nemzetközi tanácskozás dunaujvárosban

zsi/um ká kz

1981. március 24.

nyolc skandináv és közép-európai ország felsőoktatási szakembereinek részvételével nemzetközi unesco konferencia kezdődött kedden dunaujvárosban, a dunai vasmű tanácstermében. a gyakorlati üzemmérnök képzésről rendezett szemináriumon ismertették, hogy hazánkban elsőként 1981 szeptemberétől dunaujvárosban, a miskolci nehézipari egyetem főiskolai karán vezetik be az újrendszerű kooperatív mérnökképzést. a kísérleti oktatás lényege, hogy az üzemmérnök-hallgatók a hét félévre bővített képzési idő alatt kétszer hat hónapot a leendő munkahelyükön, gyakorlati munkával töltenek.

/folyt.köv./

- 27 -

16.00/um

17.10
SP

17.30

bb 36. /hét féléves...folyt./um

a helyismeret megszerzése és a munkahelyi alapfogások elsajátítása után a második gyakorlati periódusban termelésirányítói, üzemvezetői feladatokkal is megbízzák őket és a diplomamunkában konkrét termelési probléma, műszaki fejlesztési téma megoldását várják tőlük. az új üzemmérnök-képzési formát először a fémkohász és a fémszerkezet-gyártó szakon, 20-20 hallgatóval kezdik, 1982-től pedig további két ágazatra, az alakítástechnológus és a karbantartó szakra terjesztik ki. a kísérleti üzemmérnök-képzést a dunaujvárosi műszaki főiskolán az 1981-82-es tanévtől két kötelező idegen nyelv elsajátításával is összekapcsolják. az új rendszerű üzemmérnök-képzést elsősorban a vasas szakmában járatos, szakközépiskolát végzett fiatalokra alapozzák dunaujvárosban. /mti/

bb 37. borverseny szekszárdon

let/um ká kz

1981. március 24.

a hagyományoknak megfelelően az idén is megrendezték szekszárdon a történelmi borvidék borainak vetélkedőjét. az állami gazdaságok, termelészövetkezetek és a kistermelők összesen 230 bort neveztek a versenyre. ezek között 120 volt a vörös és 110 a fehér bor, a hagyományos borfajták mellett megjelent a történelmi borvidéki borversenyen a zweigert, a merlot és a chardonnay is. a vörösboroknál a szekszárdi aranyfürt termelészövetkezet 1979-es évjáratau cabernet bora és a bátaszéki kiss lászló 1980-as évjáratau kékfrankos bora nyerte el a nagydíjat. a fehérborok közül a szekszárdi állami gazdaság 1979-es traminija és a sióagárdi páli mihály 1980-as olaszrizlingje nagydíjas.

a vörösborok közül huszonhat, a fehérborok közül huszonegy kapott aranyérmét. /mti/

bb 38. bartók-szobor avatás

1 km/s um kz

1981. március 24.

a bartók béla emlékbizottság és budapest főváros tanácsa értesíti a lakosságot, hogy március 25-én délelőtt 11 órakor a xi. kerületi bartók béla ut és fadrusz utca sarkán lévő parkban - a zeneszerző születésének 100. évfordulóján - felavatják a somogyi józsef kossuth-díjas szobrászművész alkotta bartók-szobrot. /mti/

16.08/um

- 28 -

17²⁰
3P

17.
3P

bb 39. maróthy lászló a budapesti 33-as számú választókerület képviselőjelöltje

t/ma/z/bc/ig ie

1981. március 24.

maróthy lászlót, az mszmp politikai bizottságának tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát jelölték a budapesti 33-as számú országgyűlési választókerület képviselőjének a lágymányosiak.

kedden a xi. kerületi villamos-szigetelő és műanyaggyár művelődési házában megtartott jelölőgyűlésen - amelyen nagy számban vettek részt a kerület más üzemének dolgozói, s lakói - szatmári istván, a kerületi pártbizottság első titkára szölt a városrész dinamikus fejlődéséről, s a vi. ötéves tervidőszaki elképzelésekről.

egyebek között elmondotta: a mintegy 200 ezer lakost számláló városrészben az elmúlt fél évtizedben 6700 új lakást adtak át. a bölcsődei helyek száma 400-zal, az óvodaiaké pedig 1000-rel nőtt. a kiemelkedő fejlődés elé néző főváros részeként a xi. kerületben 1985-ig újabb 6000 új otthon építéséhez adnak át területet, s tetemesen gyarapodik az általános iskolai hálózat is. javulnak a kereskedelmi ellátás feltételei, s minden korábbinál nagyobb összeg szolgálja a lakóházak, az intézmények felújítását. a tervek között szerepel egy ifjusági és uttörőtábor kialakítása is, amihez az üzemek dolgozóinak és lakóknak a hozzájárulásával is számolnak.

ezt követően bostai károlyné, a hazafias népfront budapesti bizottságának vezető titkára a hnf fővárosi elnöksége nevében javasolta: a vass istvánné elhunytával megüresedett budapesti 33-as számú képviselői posztra, az április 12-i időközi választásra maróthy lászlót jelöljék.

a gyűlés résztvevői egyhangulag elfogadták a jelölését. a budapesti pártbizottság első titkára köszönetét fejezte ki az előlegezett bizalomért. /mti/

bb 40. nemzetközi szerzői jogvédő értekezlet

1/km/s/bc/ig ie

1981. március 24.

kedden visegrádon megkezdődött a szocialista országok szerzői jogi szervezeteinek v. értekezlete. a résztvevőket drecin józsef művelődési miniszterhelyettes üdvözölte, majd ficsor mihály, a szerzői jogvédő hivatal főigazgatója tartott bevezető előadást. a tanácskozáson megvitatják a szerzői jog szerepét a szocialista országok kulturális együttműködésében, valamint a fejlődő országoknak nyújtandó segítség lehetőségeit is. a tanácskozással érkezett szerzői jogvédő szakemberek jelen lesznek a bartók-centenárium központi rendezvényein is. /mti/

16.50/ig

- 29 -

17³⁰
3P

bb.41. új turistautak a szovjetunióba

bi/z/sl/ig ie

1981. március 24.

az idén 50 ezer magyar turista utazik a szovjetunióba és körülbelül ugyanennyi szovjet vendég érkezik magyarországra az ibusz, illetve az intourist szervezésében - hangzott el kedden a szovjet kultúra és tudomány házában megtartott sajtótájékoztatón, ahol a két utazási iroda képviselője ismertette a magyar-szovjet idegenforgalmi kapcsolatok további szélesítésének lehetőségeit és az 1982-re tervezett utazási újdonságokat.

mint elmondták, az együttműködés keretében új uticélokkal gazdagítják mind a magyar turisták szovjetunióbeli, mind pedig a szovjet turisták magyarországi lehetőségeit. Igor Kuznyecov, az intourist elnökhelyettese hangsúlyozta: az idegenforgalmi szezon időbeli széthúzásával, az utazások földrajzi határainak bővítésével, új utvonalak beiktatásával, szakmai utak szervezésével arra törekcsenek, hogy mind többen megismerkedhessenek a szovjet köztársaságok nemzeti hagyományaival, jellegzetes tájaival és városaival. szólt arról, hogy a 80-as években teremődnék meg igazán a szovjetunióba irányuló autós turizmus feltételei, gyorsított ütemben fejlesztik az uthálózatot, s növelik a közlekedés biztonságát. ennek köszönhetően várhatóan már a jövő évben megduplázódik az autós turisták száma, részükre 8-15 napos, programokkal tarkított utazásokat szerveznek. tovább fejlődik a síturizmus és az alpinizmus. az elbrusz és dombaj környékén sportkomplexumok, motelek, éttermek, sífelvonók épülnek. szélesedik a volgán, a dnyeperen és a donon tett hajókirándulással egybekötött nyaralások köre is, és továbbra is meghirdetik az eddig is oly kedvelt fekete tengeri, a görög szigetek körüli és a balti tengeri hajóutakat. egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek a jereváni, a tbiliszi, szocsi és jaltai utazások, amelyekre szintén bővítik a részvételi lehetőségeket.

németi józsef, az ibusz vezérigazgatója elmondta, hogy új utvonalakat is kínálnak a jövő évben: a magyar turisták a kaukázusi és közép-ázsiai köztársaságokba, valamint a távol-keletre látogathatnak el. felhívta a figyelmet arra, hogy az idegenforgalmi időszak „széthúzása”, érdekében november 1-től március 31-ig mindkét utazási iroda kedvezményes áron kínálja érdekes látnivalókkal, színházi, muzeumi és zenei programokkal összekapcsolt egyéni és csoportos utazásait. /mti/

17.05/ig

17.05
3P

- . -

- 30 -

bb.42. a csecsemőruhák új méretei - sajtótájékoztató a magyar divatintézetben

t/os/tr/sl/ig ie

1981. március 24.

ma még az újszülöttek 15 százaléka a szükségesnél nagyobb holmikat visel, legalább is a statisztika szerint. a jelenleg alkalmazott csecsemőméretek közül ugyanis például a legkisebb, a „0”, rugdalózdó, 60 centiméter testhosszúságra készül. az anyák a megmondható, a statisztika meglehetősen szerényen számol: a csecsemők - ebbe a korosztályba körülbelül 2 éves korig tartoznak a gyerekek - jóval nagyobb arányban „hordanak”, a szükségesnél bővebb, hosszabb holmikat. a csecsemőruházati termékek méretezése eddig ugyanis tapasztalati alapon, elsősorban a kor szerint készült, s többnyire az átlagos fejlettségű csecsemők testalkatának felelt meg. nem vette figyelembe az azonos korban lehetséges különböző testméreteket - például a kis koraszülötteket-, vagy a szokások változását. ma már az újszülötteket sem pólyázzák, hanem rugdalózdóba öltöztetik. az is gyakori gondot okozott, hogy a különféle gyártók azonos számmal jelzett termékei eltérő nagyságot jelentettek.

mindenekelőtt ez indokolta a csecsemő méretrendszer korszerűsítését, melynek eredményeként április 1-től kiskereskedelmi forgalomba kerülnek az új mérettáblázat szerint készített csecsemőruhák. a hazai ipar az idén forgalomba kerülő 18 millió csecsemőruházati cikknek 65-70 százalékát március óta már e méretek szerint gyártja. a bolti forgalomban természetesen még hónapokig megtalálhatók majd a régi méretű rugdalózdók, ingek, kocsikabátok, gumibugyik.

az új csecsemő-méretválaszték bevezetéséről kedden a magyar divatintézetben sajtótájékoztatót tartottak. az újságírók kérdéseire szabó imre ipari, és lauthán ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a csecsemőruházati ipar és nagykereskedelem képviselői válaszoltak. elmondották, hogy a csecsemőruházati méretválaszték az eddigi 46 helyett 68 féle lesz. az eddigi tapasztalatok szerint a kísérleti méretmodellek - melyeket a magyar divatintézet egészségügyi szakemberek közreműködésével dolgozott ki - a próbaértékesítés során megnyerték a vásárlók tetszését. az új méretek szerint minden bébi-női 7 méretben, 50-86 centiméteres testhosszig készülhet. összesen kétféle ár lesz: a négy kisebb, illetve a három nagyobb méret azonos áron kerül forgalomba.

a belkereskedelem évente 250-300 ezer csecsemő-korú gyermek öltöztetéséről gondoskodik. az elmúlt esztendőben alapanyagokban, fazonokban jelentősen gazdagodott a választék. az új méretrendszer bevezetése megteremti a lehetőséget arra, hogy az ellátás színvonala tovább javuljon, a kínálat, a méretek pontosságával is jobban igazodjék az igényekhez. /mti/

- . -

17.25/ig

- 31 -

17.10
3P

bb.43. sajtótájékoztató a szovjet-mongol űrrepülésről

t/gi/z/bc/ig ie 1981. március 24.

a közös szovjet-mongol űrrepülés alkalmából badamtarin baldó, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete kedden sajtótájékoztatót tartott a nagykövetségben.

hangsúlyozta: az interkozmosz programban megvalósuló, széles körű nemzetközi együttműködésre épülő űrrepülés történelmi jelentőségű esemény hazájukban, amely júliusban ünnepli a mongol népi forradalom győzelmének 60. évfordulóját.

mongólia a lehetőségeihez mérten 1967-től, az interkozmosz program meghirdetése óta vesz részt a világűr békés célú tanulmányozásában, közreműködve űrfizikai, űrtávközlési, űrorvosi, űrmeteorológiai kutatásokban. a mongol szakemberek jelentősen hozzájárultak a világűrben használatos berendezések kifejlesztéséhez, nevükhöz fűződik több, a mágnességet, az atommag és a napsugár tulajdonságait vizsgáló készülék megszerkesztése, tevékenyen bekapcsolódtak a föld geológiai, geográfiai, botanikai és környezetvédelmi szempontú távmegfigyelésébe is. eredményesen hasznosítják a szöjuz-22 utasai, bikovszkij és akszjonov által 1976-ban készített, mongólia klimatikus viszonyait bemutató fényképeket.

a mostani űrutazás alkalmával dzsanibekov és gurragcsaa husz különböző kísérletet végez el a szöjuz-6 fedélzetén: ezek elsősorban a mongol természeti kincsek felkutatását célozzák. a munkában mongol berendezéseket is igénybe vesznek az űrpilóták.

badamtarin baldó elismeréssel szólt a tudósokról, és mindazokról, akik lehetővé tették az újabb, immár nyolcadik nemzetközi űrexpedíciót.

a tájékoztatót követően az újságíróknak levetítették „mongólia fia a világűrben”, című, az űrrepülés előkészületeiről szóló filmet. /mti/

bb.45. kurt nier, az ndk külügyminiszterhelyettese,

k/tr/bc/ig ie 1981. március 24.

kedden átutazott magyarországon. rövid budapesti tartózkodása során fogadta őt szarka károly külügyminiszterhelyettes. /mti/

18.10/ig

- 32 -

18.10
87

19.10
87

bb.44. kgst-munkacsoport ülés

e/jk/bc/ig ie 1981. március 24.

a kgst közlekedési együttműködési állandó bizottságának közúti forgalombiztonsági munkacsoportja magyarországon ülésezett, borisz sumilinnak, a szovjetunió belügyminiszter-helyettesének elnökletével. az ülés résztvevői megtárgyalták a forgalom biztonságára és a környezet szennyezésére ható gépjárművek egyes részegységeinek, agregátjainak és rendszereinek műszaki állapotával szemben támasztott követelmények tervezetét. a bizottság részletesen foglalkozott a gyermekek közúti közlekedési baleseteinek megelőzését szolgáló komplex módszerek kidolgozásával. a találkozó során információt cseréltek a közlekedés és a közúti forgalombiztonság kérdéseiről.

a belügyminisztérium képviselőjében ladvánszky károly rendőr vezérőrnagy, miniszterhelyettes üdvözölte az ülés résztvevőit. a tanácskozás munkájában részt vett onozó györgy közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes. /mti/

bb.46. időjárásjelentés

tr/ig ie 1981. március 24.

este: a meteorológiai intézet jelenti március 24-én, kedden több órás napsütés

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, de eső nem valószínű. a nyugati szél helyenként élénk lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 16-21 fok között. /mti/

bb 47. lázár györgy látogatása bács-kiskunban

lász-az/mné um ir 1981. március 24.

lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke kedden bács-kiskun megyébe látogatott. a kormány elnöke, akit a megyehatáron, tassnál, román páál, az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának első titkára és gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke fogadott, a megye vezetőinek társaságában először a solti kossuth-rádióadót kereste fel. az ötödik éve működő 2000 kilowattos adót huber istván, az állomás vezetője mutatta be. elmondta, hogy az évi 7000 műsorórát sugárzó állomás műszerezettsége Európában a legkorszerűbbek közé tartozik.

/folyt. köv./
18.40/um

- 33 -

18.10
87

19.10
87

bb 47. /Lázár György...1.folyt./um

Lázár György utja innen a Hartai Erdei Ferenc Termelőszövetkezetbe vezetett, ahol Hegedüs Lajos tsz-elnök tájékoztatta a „kiváló szövetkezet”, címmel kilencszer kitüntetett gazdaság tevékenységéről. Tavaly - a kedvezőtlen időjárás ellenére - huszonegy százalékkal növelte termelését a jó hírű közös gazdaság, amelyben az egy tagra számított nyereség meghaladta a hetvenezer forintot. Az intenzív szántóföldi termesztésre alapozott állattenyésztésük eredményességét jelzi, hogy a termelőszövetkezet minden hektárjára 1.031 kilogramm husértékesítésre jut. A legtöbbet, évente 2700 tonnát baromfi-husból adnak el, ezenkívül számottevő mennyiségű vágómarha, sertés és hizott bárány kerül innen a hazai és külföldi piacra. Bemutatták a házigazdák melléküzemeket is, a tésztaüzemet, a duma és az alföldi cipőgyárral együttműködve létrehozott cipő-felső-rész-készítő műhelyeket, ahol - mivel szinte kizárólag nőket foglalkoztatnak - már bevezették az ötnapos munkahetet. A miniszterelnök ezek után megismerkedett az agrár településeken lakó nemzetiségek kulturájával, hagyományaival, s megtekintette a német nemzetiség falumúzeumát.

Utban Bajára, Lázár György megállt Kalocsán is, ahol a helyi művelődési házban részt vett a híres kalocsai népi gyermektáncegyüttes próbáján. Baján Papp György, az MSZMP városi bizottságának első titkára a Duma-parti város gazdasági és társadalmi életéről tájékoztatta a minisztertanács elnökét, aki ezután a település legújabb élelmiszeripari üzemét, a 25 nagyüzemi gazdaság, illetve vállalat anyagi összefogásával alapított bácskai husipari közös vállalatot kereste föl. A hétszázmillió forintos költséggel megépült vállalatnál Horváth István igazgató kalauzolta a vendéget, s tájékoztatta arról, hogy a kombinát első termelési évében, tavaly, 444 millió forint értékű terméket állítottak elő, s portékáik jó áron keltek el a külföldi piacokon is. Az idén a tavalyinál tíz százalékkal több, mintegy 300 ezer husértés felvásárlását tervezik - egyelőre csak sertéshúst dolgoztak fel, 45 féle termékkel, készítményekkel a környékbeli települések boltjain kívül ellátják a nagyvárosok üzleteit is.

Lázár György Bács-Kiskun megyei programja a látogatás tapasztalatainak összegezésével fejeződött be. /mti/

-.-

- 34 -

18.45/um

19.40
3P

20.

or
✱

bb 48. dr. Fred Sinowatz osztrák alkancellár sajtótájékoztatója

t -ár/z um bc ie

1981. március 24.

Dr. Fred Sinowatz osztrák szövetségi alkancellár, közoktatási és művészeti miniszter, aki hivatalos látogatáson tartózkodik Budapesten, kedden a Fészek Művészklubban sajtóértekezleten válaszolt az újságírók kérdéseire.

Magyarország és Ausztria kapcsolatairól szólva rámutatott: a nemzetközi helyzet jelenlegi nehéz időszakában, amikor veszély fenyegeti a feszültség csökkentésének folyamatát, fontosak azok a példák, amelyek az eltérő társadalmi berendezkedésű országok jó együttműködésére szolgálhatnak modellként. Ilyen kapcsolatok állnak fenn Magyarország és Ausztria között, s miként Lázár Györggyel, a minisztertanács elnökével folytatott megbeszélésük során kölcsönösen kinyilvánították, a két ország együttműködését a jövőben is tovább kívánják bővíteni, intenzívebbé szándékoznak tenni. E folyamatot segíti a kultúrában és az oktatásban meglévő kapcsolatok erősítése is, hiszen jószomszédi viszonyunk továbbfejlesztéséhez járul hozzá - mondotta.

Az MTI tudósítójának a tavaly aláírt hároméves magyar-osztrák kulturális munkaterv végrehajtásával kapcsolatos kérdésére válaszolva aláhúzza: ezuttal is megállapították, hogy az elmúlt években a kulturális területre vonatkozó megállapodásokat az osztrák és a magyar fél egyaránt teljesítette. A további teendőkről szólva egy témakört emelt ki, amelyben előre kívánnak lépni a következő időszakban: a jelenkori magyar szépirodalmi művek javát méltó német fordításban az eddiginél szélesebb körben kívánatos eljuttatni az osztrák olvasókhöz. Éppen jó kapcsolataink teszik szükségessé, hogy a magyar irodalom értékei jelen legyenek hazánkban - hangsúlyozta. Ennek érdekében a tárgyalásokon megállapodtak, hogy közösen elősegítik: magyar költőket bemutató antológia lásson napvilágot Ausztriában. A továbbiakban arról szólt, hogy hasznos együttműködés alakult ki az utóbbi években a két ország tudományos akadémiái között és a rádióprogramok cseréjében, illetve közös előkészítésében is számottevően sikerült előrelépni.

Dr. Fred Sinowatz utalt arra a munkára is, amelyet magyar és osztrák szakemberek a két ország történelmének oktatásával kapcsolatban egyes tartalmi kérdések egyeztetésében végeznek. Ennek célja - mint mondotta -, hogy a két nép sok ponton, és évszázadokon át összekapcsolódó múltjához pátosz, illetve előítéletek nélkül tudjunk közeledni: így a történelem tanulságaira is figyelve óvjuk és ápoljuk kapcsolatainkat a békés egymás mellett élés elve alapján.

/folyt. köv./

- 35 -

19.15/um

19.45
3P

20.

or
✱

bb 48. /dr. fred sinowatz...folyt./um

az oktatásügy egyik fontos kérdéseként említette azt az - ausztriában és magyarországon egyaránt létező - problémát, hogy milyen súllyal szerepeljen a szakmai képzés a nevelésben. az általános műveltség, az esztétikai képzés és a szakmai ismeretek viszonyának meghatározásában ugyancsak lehetőség kínálkozik a közös kutató munkára. a két ország képzőművészetének jobb megismertetéséről úgy vélekedett, hogy ezt a múzeumok, a képtárak, a művészeti szövetségek kölcsönös érdeklődésére, közvetlen együttműködésére lehet a továbbiakban alapozni, kormányzati eszközökkel pedig szükséges támogatni, szervezette tenni. ennek konkrét példájaként említette, hogy magyarországon is segítséget adott a jubileumi mária terézia-kiállítás előkészítéséhez, jelenleg pedig a - részben bécsben őrzött - corvinák közös bemutatásáról folynak tárgyalások. /mti/

--.-

bb 49. losonczi pál látogatása tolna megyében

han/az/tr um ie

1981. március 24.

losonczi pál, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács elnöke kedden tolna megyébe látogatott. szekszárdon a pártbizottság székházában k. papp józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára és szabópal Antal, a megyei tanács elnöke fogadták, s tájékoztatták a megye gazdasági, társadalmi helyzetéről.

az elnöki tanács elnöke ezután vendéglátói kalauzolásával felkereste az épülő szekszárdi huskominátot, amelyet részlegesen már üzembe helyeztek, sertésvágóhidja december óta működik. a 3.2 milliárd forintba kerülő nagy beruházásról kiss sándor igazgató elmondta, hogy a kombinát az eredeti tervekhez képest később kerül tető alá, de az esztendő végétől már teljes üzemben működik. az üzemi próbák kezdetétől 42 és félezer sertést, vágta, júniustól vágna szarvasmarhát, szeptembertől készítenek töltelék-árúkat, októberben pedig hozzákezdenek a konzervsonka gyártásához. a termelési program szerint évente több mint félmillió sertést és 45 ezer szarvasmarhát vágna le és dolgoznak fel.

délután a szekszárdi mezőgép vállalattal ismerkedett losonczi pál. a modern üzem igazgatója arról tájékoztatta hogy évente 450 millió forint értéket állítanak elő, öntözőberendezésekből 14 típust fejlesztettek ki és gátnak.

/folyt.köv./
Zsigovits Ferenc
- 36 -

19.35/um

19.55
3P

bb 49. /losonczi pál...folyt./um

a gyár tervezőinek, munkásainak szakértelmét cukorrépa betakarító gépek, gyümölcszedő kombájnok tanusítják, s olyan szőlőművelő gépsorok, amelyek az ültetvénytelepítéstől a szüretig, s a termés feldolgozásáig minden munkát elvégeznek a szőlőskertekben.

az elnöki tanács elnöke rövid városnéző sétát tett, ezután pedig a szekszárdi állami gazdaságban tájékozódott a gazdálkodás eredményei felől. balla Antal igazgató a 8.250 hektáros nagyüzemi gazdaság munkájáról beszámolva, szólt a szekszárdiak által összefogott növénytermelési rendszer fejlődéséről. ez az ország tíz megyéjében - főként a dunántúlon - 236 nagyüzemi gazdaságban 13 növényi kultúra szántóföldi termesztését szervezi, hatóköre félmillió hektárra terjed. a rendszergazda gondoskodik a szakemberek továbbképzéséről - évente minegy három-ezren szereznek újabb ismereteket az általuk szervezett tanfolyamokon - a legújabb tudományos-technikai vívmányok közreadásával. legújabb programjuk, hogy taggazdaságaik a növénytermesztésben felhasznált energiát legalább 40 százalékkal csökkentsék a következő öt év során. /mti/

--.-

bb.50. bartók-művek bemutatója az erkel színházban

t/ár/z/bc/ig ie

1981. március 24.

bartók béla születésének 100. évfordulója alkalmából - a centenárium napjának előestéjén - a zeneszerző három színházi művét mutatta be felújításként a magyar állami operaház társulata kedden az erkel színházban.

a kékszakállu herceg várát - bartók egyetlen operáját - új koncepció alapján állította színpadra mikó andrás rendező, forray gábor diszletevivel és márk tivadar jelmezeivel. a mű két szerepében melis györgy és mészőly katalin lépett a közönség elé, az operaház zenekarát ferencsik jános vezényelte.

a fából faragott királyfi című táncjátékhoz serégi lászló tervezett új koreográfiát, s az előadást is ő rendezte. a balett címszerepét keveházy gábor táncolta, a további szerepeket metzger mártá, kékesi mária és ifj. harangozó gyula alakította. a kar-mester mihály andrás volt. a felújított változathoz a diszleteket forray gábor, a jelmezeket - vendégként - gombár judit tervezte.

/folyt.köv./
19.40/ig

- 37 -

20.10
3P

bb.50. /bartók-művek 1. folyt./ig

a centenáriumi köszöntő bartók műsor zárásaként új bemutatásban a csodálatos mandarin került színre, a balettet ezúttal ismét harangozó gyula - immár klasszikusnak tekinthető - koreográfiájával láthatta a közönség, a művész egykori elképzelései alapján hamala irán tanította be a kompozíciót, a fülöp zoltán díszlet - és márk tivadar jelmeztervező közreműködésével létrehozott produkció főbb szerepeiben pártay lilla, balogh ágoston, ifj. harangozó gyula és havas ferenc lépett színpadra, az előadást kórodi andrás vezényelte.

a műsort kettős szereposztásban viszi színre az operaház, a másik szereposztás premier-előadására szerdán este kerül sor.
/mti/

bb.51. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. március 24-én 14.00 órától zárásig

ig ie 1981. március 24.

25. idegenforgalom veszprém megyében
 26. a fővárosi operettszínház
 27. nemzetközi gasztronómiai bemutató
 28. méhes lajos hazaérkezett moszkvából
 29. tervegyeztető tárgyalás békéscsabán
 30. ösztöndíj zeneművészeti főiskola hallgatóknak
 31. ankét az mtesz-ben
 32. apadnak a mellékfolyók
 33. fejlesztési tervek somogy megyében
 34. képzőművészeti kiállítások
 35. magyar-ndk barátsági est
 36. nemzetközi tanácskozás dunaujvárosban
 37. borverseny szekszárdon
 38. bartók-szobor avatás
 39. maróthy lászló
 40. nemzetközi szerzői jogvédő értekezlet
 41. új turistautak a szovjetunióba
 42. a csecsemőruhák új méretei
 43. sajtótájékoztató a szovjet-mongol ürrepülésről
 44. kgst-munkacsoport ülés
 45. kurt nier, az ndk külügyminiszterhelyettese
 46. időjárásjelentés
 47. lázár györgy látogatása bács-kiskunban
 48. dr. fred sinowatz osztrák alkancellár sajtótájékoztatója
 49. losonczi páál látogatása tolna megyében
 50. bartók-művek bemutatója az erkel színházban
 51. hirjegyzék
- /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: koronczai emil
ágoston lászló
izsák erika

21.15/ig

- 38 -
- v é g e -

2135
RP

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

s z e r d a

bb.1. együttműködő gyárak - 30 millióval csökken az évi gyártási költség

1/sz/mm/sl/ig ie 1981. március 25.

két vállalat, az orion és a székesfehérvári könnyűfémmű kollektívájának együttműködésével évi 30 millió forint értékű importmegtakarítást eredményező ujtítás született, az orion mikrohullámu berendezéseire szükséges tápvonalak különleges kábelei ezúttal hazai alumíniumból is előállíthatók, mégpedig minden különösebb beruházás, technológiai átalakítás nélkül, eddig a híradástechnikai gyár különböző fémötvözetekből és vörösrézéből készülő kábeleket vásárolt külföldön a tápvonalakhoz, ami lényegesen megdrágította a terméket.

az ujtítás bevezetését a híradástechnológusok és a metallógráfusok három évi fejlesztő munkája és hosszadalmas vizsgálatok előzték meg mindkét vállalatnál, valamint a távközlési kutató intézetben. a legfontosabb feladat az volt, hogy az alumíniumkábel pontosan ugyanazt „tudja”, mint az importált termék, a sikeres kísérletek után a székesfehérváriak vizsgálataival nagy tisztaságú alumíniumból gyártani fogják a kábelt úgy, hogy annak nyulása vagy zsugorodása se változtassa meg a belső teret, tehát a mikrohullámu láncon továbbított jel, akár telex, akár rádió vagy telefonvonal, nem veszíthet értékéből.

↑ vállalatok: az orionban kialakított speciális
az orion a mikrohullámu láncokat főleg exportra készíti. legfőbb vásárlói közül a szovjet és a csehszlovák felhasználók máris minősítették és elfogadták az ujtítási kábelt, az ndk-beli és a bolgár cégek pedig most vizsgálják a mintákat./mti/

37

- 1 -